

DEBATOPLÆG

Lollands kyster, havne og
turistudbygning

Lollands kyster, havne og turistudbygning

Lolland Kommune har igennem sit første leveår oplevet en investeringslyst i turistudvikling. Der er tale om investeringer, der vurderes at være et vigtigt bidrag til at fastholde levevilkårene i kommunens landområder, herunder på øerne. Nye sommerhusområder er ved at blive udlagt i overensstemmelse med landsplandirektivet fra januar 2007 på sydkysten, hvor et nyt stort feriecenter Dannemare Marina Park er under projektering.

Lolland har imidlertid en særlig force i aktiviteter i tilknytning til havet og med udgangspunkt i havnene. Den igangværende udbygning på land ønskes derfor suppleret med en ny havn og lagune strand på sydkysten af Lolland i forbindelse med Dannemare Marina Park samt istandsættelser og turistfaciliteter på en række af de eksisterende havne på Lolland og på småøerne.

Kommunen ser det som sin opgave at indpasse udbygningen, så den er forenelig med naturen og kulturmiljøet og den lokale befolknings interesser. Ved at koncentrere udviklingen omkring havnene kan man samtidigt friholde de større uforstyrrede kystområder.

Lolland Kommune ønsker at støtte op om investeringerne, og vil derfor lave et forslag til temakommuneplan for kyster, havne og turistudbygning til vedtagelse i 2008 forud for vedtagelsen af selve kommuneplanen i 2009.

Med dette debatoplæg indkaldes ideer og forslag til det videre arbejde med et forslag til temakommuneplan for kommunens kyster, havne og turistudvikling.

Lollands kyster

Lolland Kommune har en lang og varieret kyst samt flere små øer såvel beboede som ubeboede.

Lollands kyster grænser mod syd til Femern Bælt, mod vest til Langelandsbælt og mod nord til Smålandsfarvandet. Langelandsbælt og Smålandsfarvandet indeholder flere mindre øer, som er en del af Lolland Kommune.

Der er 3 beboede øer: Askø, Femø og Fejø. Femø og til dels Askø har svært ved at holde på de fastboende mens Fejø igennem de senere år har kunnet fastholde befolkningstallet blandt andet på grund af projekter omkring frugtavl. Alle øerne er i høj kurs for turisterne.

Den nordlige kyststrækning ligger på læsiden af Lolland og giver øen en væsentlig mere bugtet form end på den ubeskyttede sydside. Lollands sydkyst har de bedste strandområder, og det er derfor også her, det meste af ferieudviklingen er foregået. På den nordlige kyst ligger der havne i Kragenæs, Bandholm, Onsevig, Tårs og Blans, og i øhavet ligger der havne på Fejø, Femø, Askø og på Vejro.

På Lollands sydkyst er vinden frisk. Vindretningen går normalt fra vest mod øst, hvilket sætter sit klare præg på kyststækningens udformning. Efter stormfloden i 1872 blev diget opført. Det strækker sig fra Nakskov Fjord hele vejen langs Østersøkysten til Hyllekrog, hvor det bøjer nord på sammen med

kystlinjen. Diget er i alt 63 km. Langs Lolland Kommunes sydlige kyst ligger Rødbyhavn.

Nakskov Fjord er Lollands største fjord og rig på bugter, øer og holme. Landskabet er blevet inddæmet, og flere småøer, der tidligere lå i fjorden, er i dag en del af Lolland. Tidligere sejlede mange store skibe til og fra fjorden, pga. Nakskov Skibsværft. Til de store skibe gravede man en lang sejlrende,

der i folkemunde bliver kaldt "Sporvognsløbet". Der arbejdes aktuelt med en uddybning af sejlrunden. Fjorden har et rigt fugleliv, bl.a. fordi store dele af fjorden har en vanddybde på under 1 meter. I Nakskov Fjord ligger der havne i Langø og Nakskov.

Natur og miljø

Store dele af Lollands kyststrækninger er friholdt for helårs- og feriebeboelse. Ved Kappel, Savnsø Vig og Nøjsomheds Odde er der vindmølleparker på de tidligere friholdte kyststrækninger. En meget stor del af de beskyttede kyststrækninger og farvandsområder langs vest og nord er Natura 2000 områder. Det skyldes hovedsageligt de særlige gode forhold, som de mange lavvandede og beskyttede farvandsområder giver for fuglelivet. I flere af de foreslåede havne er der strandbeskyttelseslinie, der enten skal ophæves eller dispenseres fra i forbindelse med lokalplanlægning og miljøvurdering af projekterne.

Kultur

Med Lalandia som frontløber er den lollandske sydkyst langsomt ved at blive et udsøgt feriemål. På kystdiget løber en sti, der anvendes af mange cyklende og gående. De beskyttede kyster langs vest og nord med fjorde og småøer, besidder et mere lokalt præg, og ikke mindst færgetrafikken mellem kysten og småøerne sætter kulturelle aftryk.

Lolland-Falster Stiftmuseum har udarbejdet en kulturmiljøbeskrivelse af havnene og deres baglande. Der er store bevaringsværdier knyttet til havnemiljøerne. Nye anlæg skal derfor i omfang og udformning indpasses disse kulturmiljøer.

Turisme generelt

Turismen er et centralt element for Lolland Kommune, ikke mindst pga. kommunens placering som port mellem Skandinavien og det øvrige Europa. Turismen har store udviklingsmuligheder og kan danne grundlag for vækst og arbejdspladser i kommunen.

Kommunens øer besidder adskillige kvaliteter, der er attraktive for turister. Oplevelse af kyst, hav, øer, havne og landsbyer giver indtrykket af en ø i en menneskelig skala med mange facetter.

Det store feriecenter Lalandia tiltrækker turister året rundt, mens øens øvrige overnatningssteder kun er ringe besøgt uden for højsæsonen. På oplevelses-siden er Knuthenborg Safari Park den anden store attraktion.

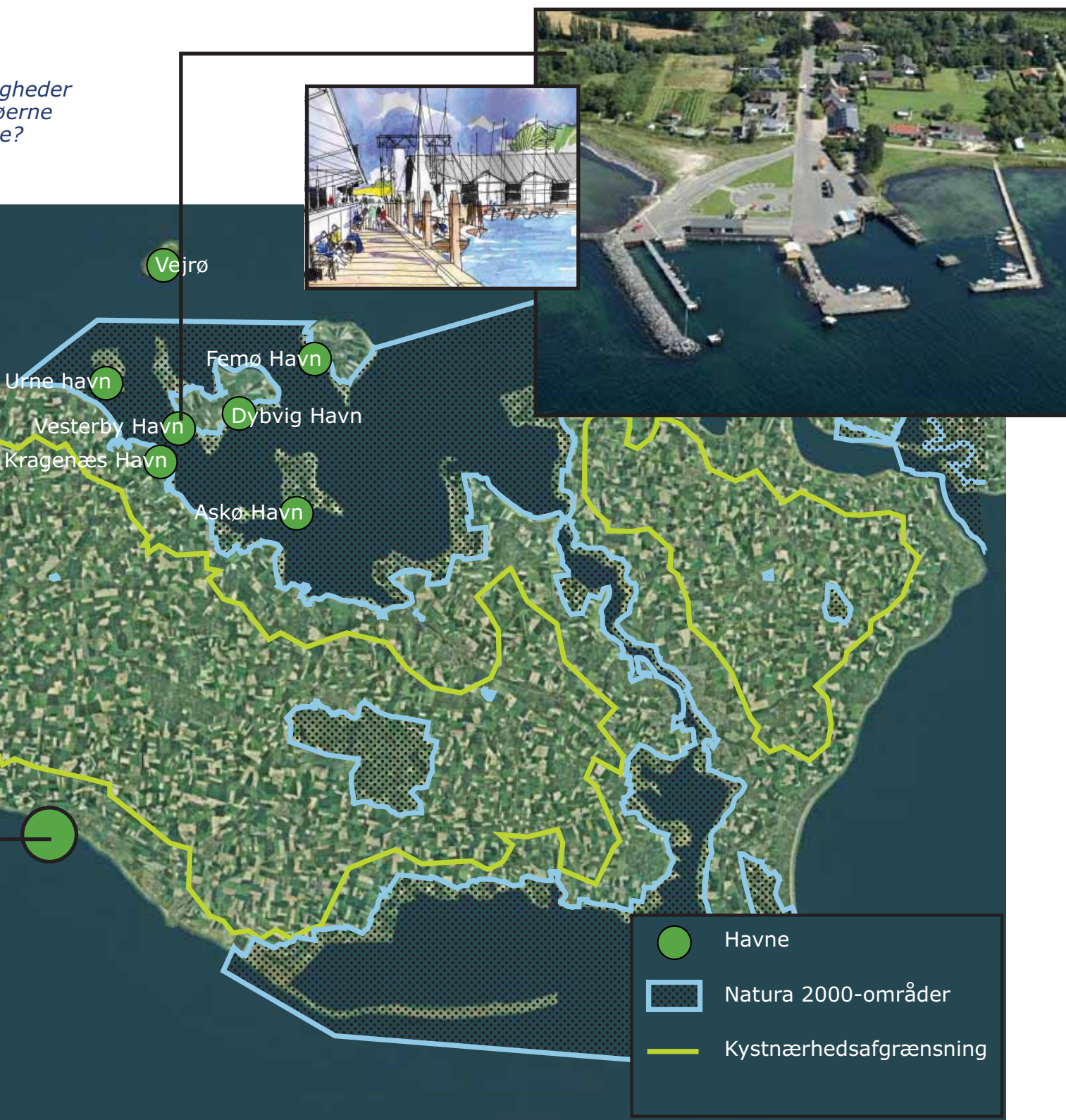
Sejlerturisme

Sejlerturismen eller den blå turisme er på trods af sin beskedne størrelse et betydningsfuldt produkt i den danske turisme. I Lolland Kommune repræsenterer den ca. 3,5 % af samtlige 1,8 mio registrerede overnatninger i sommerhuse, på campingpladser og feriehoteller mv. Af de mange gæster er ca halvdelen udlændinge – fortrinsvis fra Tyskland.

Havnene og sejlerturisme har imidlertid en afsmitende effekt på hele turistlivet. Sejlerturismen skaber liv og aktivitet i havnene, hvilket er til glæde for beboerne såvel som gæsterne.

Sejlerturismen er væsentlig for Lolland Kommune, fordi kommunen rummer store, velbeskyttede attraktive sejlfarvande, som kan skabe vækst og arbejdspladser. Have, kyster og øer er lige så vigtige for fastboende og turister til udflugter med færge, cykling og vandring, lystfiskeri, kano- og kajakroning.

gheder
ørne
e?

- Skal der anlægges ny havn og badestrand uden for diget ved Dannemare Marinepark?

De aktuelle projekter

Dannemare lystbådehavn

Ved Dannemare Strand opføres et nyt feriecenter kaldet Dannemare Marina Park. Som en vigtig del af det nye ferieområde ved Dannemare indgår et havneanlæg. Målet er, at det skal tilføre ferieprojektet et maritimt indhold både rettet mod feriecentrets egne brugere og gæster fra land og fra søen. Det skal tilføre området oplevelser både knyttet til havn og natur og understrege det tætte samspil med kystnaturen. Endelig skal man i området skabe bade-strande af høj kvalitet.

Anlægget udformes, så der skabes et attraktivt, sikkert fungerende havneanlæg. Det tilpasses stedet og den meget specielle kystnatur. Det udformes, så der skabes et aktivitetsudbud knyttet til naturoplevelser, maritime aktiviteter, strandliv mv.

Selve moleanlægget udformes strømlinet med henblik på at muliggøre en bedst mulig naturlig passage af sandtransport forbi havnen.

Moleanlæggene er ikke sammenbygget med diget. Moleanlæggene er udformet, så man udnytter den naturligt opvoksende strand, der kan blive både vest og øst for havnen. Stranden skal anlægges som en del af 1. etape for at begrænse de hindringer, et havneanlæg ellers vil give for materialetransporten langs kysten.

Havneanlægget får fire vigtige elementer:

- En strand vest for havnen på næsten 300 meters længde.
- En strand øst for havnen på ca. 100 meters længde.
- Et forhavnssassin udformes, så det samtidig kan fungere som en beskyttet tumleplads for småjoller, landingsplads for strandbåde og en soppestrand. Forhavnssassinet har også mulighed for, at det med en sikkerhedsmæssig afskærmning i forhold til selve indsejlingsruten kan fungere som et beskyttet badested, som kan have attraktion for området på blæsende dage.
- Et havneassin udformes med en kapacitet på ca. 120 både placeret ved bådebroer. Antallet kan udvides efter behov.

Feriekoncept for Smålandshavet

Lolland Kommune har indgået en aftale med Fejø Marina om udvikling af turisme i Smålandshavet. Målet er igennem turistinvesteringer at styrke arbejdspladser og omsætning på øerne i Smålandshavet. For

at skabe arbejdspladserne er det nødvendigt med tilstrækkelige overnatningskapacitet.

Feriekonceptet er afgrænset til at omfatte eksisterende havne i Smålandshavet, hvor der er plads til ferieboliger, fællesfaciliteter og service, der naturligt bør forefindes på havnene.

Fejø Marina ønsker at investere langsigtet i denne udvikling, og har taget det udgangspunkt at ferieboliger nødvendigvis må være forskellige på Femø, Fejø og Askø - ellers indpasses de ikke i det stedlige miljø, og medvirker til at fortælle den helt lokale historie.

For at skabe den nødvendige synergi i lokalsamfundene og ikke mindst en optimal afledt effekt, er det projektets plan at indlede med etableringen med en række fælles faciliteter placeret på Vesterby havn.

Fejø Feriecenter

I Vesterby på Fejø er havnen i en dårlig forfatning. Det gamle nødfærgeleje foreslås nedlagt og erstattet af et nyt nødleje ved siden af færgelejet. På denne måde frigøres havnearealer, hvor renoveringen af havneværkerne kan ske i sammenhæng med udviklingen af turismeprojektet.

På havnen foreslås, at der placeres et velkomstcenter med reception, svømmehal med tilknyttet oplevelsesbassin i det fri, idrætshal og et passende antal ferieboliger. Bygningerne designes i et formsprog, der knytter sig til Fejø. Det har stor betydning for feriecenteret og for Fejø, at den nye bebyggelse ikke bliver et fremmedelement, men fortæller den rigtige historie om Fejø og Smålandshavet.

Andre projekter

Lolland Kommune har modtaget andre idéer til projekter på og i tilknytning til havnene.

Blandt andet på Vejrø, hvor der arbejdes med en projektidé om at udnytte Vejrø i en kombination af traditionelt økologisk landbrug og bæredygtig "niche" turisme.

Planmæssige forhold

Regionplan 2005

I Regionplanen, der nu er blevet landsplandirektiv, er det særligt regionalplanens afsnit om ferie- og fritid samt areal- og naturinteresserne, herunder kystområderne, der skal indgå i den kommende temakommuneplan.

Projekterne for overnatningsmulighederne i tilknytning til lystbådehavnene og ny strand på Lollands sydkyst ligger her tæt op af mål og strategier i Regionplan 2005 for Storstrøms Amt om at fremme en turistudvikling på Lolland som et yderområde i Danmark. Udover målsætningen i turistpolitik og retningslinier i regionplanen er indsatsen fuldt op i Landsplandirektivet fra januar 2007 om udlæg af op til 500 sommerhusgrunde på Lollands sydkyst samt på øerne Femø og Fejø.

De aktuelle projektideer supplerer med mere aktive og kvalitetsbetonede ferieformer med et helårspotentiale samt med landskabsforbedringer.

Forslaget om Lagunehavn og strand på sydkysten af Lolland i tilknytning til projektet for Dannemare Marinapark giver en ny havnemulighed for lystsejlere fra Tyskland og Danmark, der i dag kun har meget få anløbsmuligheder på kyststrækningen. Samtidig giver projektet en væsentligt rekreativ forbedring med en ny offentlig strand. Regionplanen indeholder en udpegning til ny lystbådehavn ved Rødby. Det er imidlertid ikke umiddelbart muligt at realisere denne udpegning på grund af fastlagte reservationer til en fast forbindelse over Femer Bælt og fremtidige anlægsaktiviteter i tilknytning hertil.

Denne kyststrækning ligger udenfor NATURA 2000 områder.

Lolland har mange små attraktive havne på fastland og øer. Projekter til forbedring af turismulighederne i havnene og aktiviteter mellem havnene blev taget op i landsplaneksempel projektet "Det Syddanske Øhav", hvor strategi og handlingsindsatser blev vedtaget i samarbejde med blandt andet Miljøministeriet i 1995.

De nuværende projektideer om at indpasse mindre feriemuligheder på havnene under hensyn til kulturmiljø, kystlandskab og natur ligger indenfor denne udviklingsprofil. En sammenkædning af øerne med en turboat er beskrevet i udviklingsstrategien.

På Femø er der direkte i retningslinierne i Regionplan 2005 givet mulighed for et mindre feriehotel. Det hedder således i retningslinie 3.4.5: "På Femø havn kan placeres overnatningsmuligheder i form af vandrehjem eller mindre feriehotel. Det forudsættes, at der tages hensyn til kulturmiljøet samt naturen og landskabet."

For Vejrø er der i tilknytning til havnen givet mulighed for etablering af en campingplads, således: "På Vejrø kan der i tilknytning til eksisterende toilet- og badebygning samt cafeteria placeres en mindre campingplads udelukkende til telte på maksimalt 67 enheder. På pladsen kan opføres en hytteby med op til 20 hytter. Pladsen skal placeres landværts strandbyggelinjen".

Hovedspørgsmål

- Hvordan udvikles turismen (feriebosætningen og sejlsads)?
- Hvordan forenes en udbygning af turismen med de sårbare naturområder og kulturlandskaberne?
- Hvordan bevares og vedligeholdes unikke havnemiljøer bedst muligt?

Kommuneplanprocessen

En temakommuneplan for kyster, havne og turistudbygning kommer forud for selve kommuneplanen for hele Lolland Kommune. Anledningen er de aktuelle investeringsønsker.

Temakommuneplanen forventes at kunne vedtages i 2008, medens selve kommuneplanen først vedtages 2009.

Temakommuneplanen skal fastlægge retningslinier for de efterfølgende lokalplaner, for de konkrete projekter.

Indkaldelse af forslag og ideer

Der indkaldes forslag og idéer til Lolland kommunes videre planlægning af kyster, havne og turistudbygning. Indkommende idéer og forslag vil blive vurderet med henblik på det videre arbejde med temakommuneplanen.

Eventuelle bemærkninger til debatoplæget til Lollands kyster, havne og turistudbygning skal være Lolland Kommune i hænde senest den 18. februar.

Lystbådehavn ved Dannemare Marinapark

Som en del af temakommuneplanen for kyster, havne og turistudbygning i Lolland Kommune, foreligger der et skitseprojekt for en ny lystbådehavn ved Dannemare Marinapark.

Projektet er gengivet ovenfor. En perspektivtegning er projektet vist på side 4.

Samtidig med behandlingen af temakommuneplanen, vil der blive forberedt et kommuneplantillæg og en lokalplan for området.

Projektet er omfattet af bestemmelser om VVM, (vurdering af virkninger på miljøet). En VVM-vurdering af projektet skal gennemføres som en del af planlægningen

Som en forberedelse til denne planproces indkaldes samtidig med dette debatoplæg forslag og idéer til den videre planlægning af en ny lystbådehavn ved Dannemare.

Fristen for idéer og forslag er den samme som gælder for indkaldelse af idéer og forslag for temakommuneplanen for kyster, havne og turistudbygning.